

Nr 76.

Godkänd av första kammaren den 1 april 1919.

Godkänd av andra kammaren den 1 april 1919.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt till litterära och musikaliska verk, lag om rätt till verk av bildande konst samt lag om rätt till fotografiska bilder ävensom i ärendet väckta motioner.

(Första lagutskottets utlåtande nr 10 och memorial nr 13.)

Till Konungen.

Genom en den 26 september 1918 dagtecknad proposition, nr 3, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda utdrag av i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om rätt till litterära och musikaliska verk,
- 2) lag om rätt till verk av bildande konst samt
- 3) lag om rätt till fotografiska bilder.

I samband med propositionen har riksdagen till behandling förehåft fem i anledning av densamma väckta motioner.

Under åberopande av vad som anförts i första lagutskottets utlåtande nr 10 och memorial nr 13, varav tryckta exemplar härvid fogas, får riksdagen, som icke kunnat i oförändrat skick godkänna de genom förevarande proposition framlagda lagförslag, anmäla, att riksdagen i

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 14 saml. Nr 76—78.

anledning av samma proposition och de i ämnet väckta motionerna för sin del antagit följande

1:o) L a g

om rätt till litterära och musikaliska verk.

Härigenom förordnas som följer:

Om rättens föremål samt författares och tonsättares befogenheter.

1 §.

Enligt de i denna lag givna bestämmelser skyddas rätten till följande verk, nämligen:

- 1) skrift och muntligt föredrag;
- 2) musikaliskt verk;
- 3) teckning samt grafisk eller plastisk avbildning, där teckningen eller avbildningen är av vetenskaplig eller teknisk art samt ej, efter sitt huvudsakliga ändamål, att betrakta såsom konstverk;
- 4) mimiskt verk (balett eller pantomim);
- 5) kinematografiskt verk, vartill i denna lag hänföres jämväl verk, avsett att återgivnas genom ett kinematografi liknande förfarande.

Med författare förstås i denna lag upphovsman till verk, varom här ovan sägs.

2 §.

Författare äge uteslutande rätt att genom tryck, fotografi eller på annat sätt mångfaldiga sitt verk. *Skrift och muntligt föredrag må dock av en var avskrivas för hand.*

Därjämte have författare till dramatiskt, mimiskt eller kinematografiskt verk uteslutande rätt att offentligen uppföra detsamma ävensom tonsättare uteslutande rätt att offentligen utföra av honom komponerat musikaliskt verk.

Innan skrift eller muntligt föredrag utgivits, tillkomme författaren uteslutande rätt att offentligen föredraga verket.

Författare äge ock uteslutande rätt att mångfaldiga sitt verk genom detsammans överförande på mekaniskt tal- eller musikinstrument eller på vals, platta, band eller annan till dylikt instrument hörande inrättning. Där ett sålunda överfört verk genom instrumentet återgives, anses detta såsom utförande eller föredragande av verket.

3 §.

Den enligt 2 § författare tillerkända befogenhet innebär även utslutande rätt för honom att på sätt i nämnda paragraf sägs mångfaldiga ävensom offentligen uppföra, utföra eller föredraga sitt verk i översättning till annat språk eller från en till annan munart av samma språk, så ock i bearbetning.

Såsom bearbetning anses i synnerhet:

1) dramatisering eller eljest överförande av en skrift från en litterär form till en annan ävensom skrifts överförande till en form, avsedd att återgivas genom kinematografi eller liknande förfarande;

2) ett musikaliskt verks ömsättning för ett eller flera instrument eller för en eller flera sångstämmor.

Såsom bearbetning anses icke, att i fri anslutning till ett verk framställles ett nytt, i det väsentliga självständigt sådant.

4 §.

Den, som översatt eller bearbetat ett verk, have för sin översättning eller bearbetning den föfattarrätt, som i 2 och 3 §§ är nämnd; oförkränkt dock den rätt, som må tillkomma originalverkets föfattare.

5 §.

Utgivare av tidning, tidskrift eller annat verk, som består av självständiga bidrag från särskilda medarbetare, anses såsom föfattare till verket såsom en helhet betraktat. Är utgivare till sådant samlingsverk ej känd, betraktas verkets förläggare såsom utgivare.

Föfattare till särskilt bidrag behåller föfattarrätten till detta.

6 §.

Förbindes skrift med musikaliskt verk, behålle vardera verkets föfattare den honom tillkommande föfattarrätt. Lag samma vare, där skrift förbindes med teckning eller avbildning.

7 §.

Äro flera gemensamt föfattare till ett verk, som ej består av självständiga bidrag från de särskilda medarbetarna, erfordras för föfogande över föfattarrätten till verket samtliga föfattaresh samtycke.

8 §.

Såsom författare till ett verk varde, där ej annat visas, den ansedd, vilken på sedvanligt sätt å verket angivits såsom sådan.

I fråga om verk av författare utan uppgivet eller under diktat namn företrädes författaren, intill dess han givit sig till känna på sätt i 22 § sägs, i sin rätts utövning av den, vilken finnes å verket nämnd såsom utgivare eller, där sådan ej angivits, såsom förläggare.

9 §.

Uteslutna från skydd enligt denna lag äro:

1) lagar, förordningar, kungörelser, offentliga myndigheters, riksdagens, beredningars och kommittéers samt kyrkliga, kommunala och andra offentliga representationers handlingar, protokoll, beslut och skrivelser, så ock andra allmänna handlingar;

2) muntliga förhandlingar i riksdagen och andra offentliga representationer, så ock yttranden vid domstolar och eljest inför offentliga myndigheter ävensom vid offentliga sammankomster för överläggning om allmänna angelägenheter.

10 §.

Utan författares tillstånd må en var till sitt enskilda bruk mångfaldiga hans verk.

11 §.

Utan hinder av vad i denna lag är stadgat vare tillåtet:

1) att vid författande av nytt, i det väsentliga självständigt verk utgiven skrift eller offentligen hållet föredrag begagnas på det sätt, att ordagrant eller i sammandrag anföras delar därav, som åberopas till bevis eller upptagas till granskning, belysning eller ytterligare utveckling;

2) att utgiven dikt mångfaldigas såsom text i musikaliskt verk eller på konsertprogram;

3) att mindre delar av utgiven skrift eller, där den är av ringa omfång, hela skriften intages i sådan, ur flera författares skrifter hämtad samling, som efter sin beskaffenhet är avsedd att tjäna till bruk vid gudstjänst eller i skolor eller eljest vid elementär undervisning. I en dylik för den elementära undervisningen avsedd samling

må dock icke intagas mer av samme författares skrifter än som motsvarar ett tryckark av dessa. Är skrift författad för att användas vid den elementära undervisningen, vare, där förbehåll mot eftertryck blivit gjort vid skriftens början, förbjudet att utan författarens tillstånd intaga skriften eller del därav i sådan samling, som i föregående punkt avses.

I fall, varom i första stycket under 2 eller 3 förmäles, må det nyttjade verkets form icke förändras utan särskilt tillstånd av författaren eller hans rättsinnehavare; dock vare, där så erfordras, översättning tillåten.

I vetenskaplig framställning eller i skrift, som är avsedd att tjäna till bruk vid undervisning, må till förklaring av texten intagas teckning eller avbildning, som utgivits eller varit offentligen utställd; dock att teckningens eller avbildningens form icke må utan särskilt tillstånd förändras i vidare mån än som nödvändig göres av det för återgivandet använda förfarandet.

12 §.

Likaledes vare tillåtet:

1) att delar av ett utgivet musikaliskt verk, oförändrade eller i utdrag, anföras i ett i det väsentliga självständigt litterärt verk;

2) att enstaka ställen av ett utgivet musikaliskt verk eller, där det är av ringa omfång, hela verket intages i sådan, ur flera tonsättares verk hämtad samling, som efter sin beskaffenhet är avsedd att tjäna till bruk vid gudstjänst eller i skolor, musikskolor dock undantagna, eller eljest vid elementär undervisning.

I fall, varom i första stycket under 2 förmäles, må det nyttjade verkets form icke utan tonsättarens eller hans rättsinnehavares tillstånd förändras; dock vare, där så erfordras för samlingens ändamål, tillåtet att omsätta verket för ett eller flera instrument eller för en eller flera sångstämmor.

Utgivna musikaliska verk må utan tonsättarens tillstånd offentligen utföras,

då åhörarna äga tillträde utan avgift och utförandet icke heller eljest sker i förvärvssyfte eller

då den av utförandet härflytande inkomst är avsedd för välgörande ändamål och den eller de utförande icke erhålla någon ersättning.

Dansmusik må jämväl i andra fall än nyss sagts utan tonsättarens tillstånd offentligen utföras, där verket utgivits som musik till sällskapsdans.

13 §.

Då skrift, teckning eller avbildning eller musikaliskt verk begagnas efter vad i 11 § eller i 12 § första stycket är tillåtet, skall författarens namn angivas, så framt detsamma finnes utsatt å verket.

14 §.

Tillåtet vare ock att i tidning eller tidskrift intaga ur annan tidning eller tidskrift hämtad uppsats.

Vetenskapliga avhandlingar eller vittra verk må dock ej införas, om förbehåll mot eftertryck blivit gjort vid deras början eller, där de äro intagna i tidskrift, vid början av det eller de häften, vari de förekomma. Vad nu är sagt om vetenskapliga avhandlingar och vittra verk gälle ock om andra uppsatser, så vida de äro av större omfång.

Då uppsats, i enlighet med vad nu tillåtits, intages i tidning eller tidskrift, skall den nyttjade tidningens eller tidskriftens titel angivas.

Om rättens övergång.

15 §.

Vid författares död gånge hans rätt *enligt denna lag* över till hans dödsbodelägare.

Författarrätt må, med eller utan villkor eller inskränkning, överlåtas till annan.

16 §.

Har författarrätt med avseende på ett verk till någon överlåtits, må denne icke, utan särskilt tillstånd av författaren eller hans rättsinnehavare, vid verkets mångfaldigande eller offentliga uppförande, utförande eller föredragande förändra verkets form.

17 §.

Den, som genom överlåtelse erhållit förlagsrätt till ett verk, må ej, utan uttryckligt medgivande av författaren eller hans rättsinnehavare, framställa mer än en upplaga och denna ej större än ettusen exemplar.

18 §.

Tillstånd att offentligen uppföra dramatiskt eller mimiskt verk, utföra musikaliskt verk eller föredraga skrift eller muntligt föredrag medför, så framt ej annorledes är avtalat, för den, som erhållit tillståndet, befogenhet att på sätt, som nyss nämnts, återgiva verket överallt och så ofta han finner för gott, men ej att på annan överlåta någon rätt därtill.

Sådant tillstånd må ock lämnas åt flera, så vida ej annorlunda är avtalat. Har, då uteslutande rätt att uppföra, utföra eller föredraga ett verk till någon överlåtits, denne under fem på varandra följande år ej begagnat sig därav, vare den, som överlåtitt rätten, oförhindrad att lämna tillstånd till verkets återgivande även åt andra.

Vid meddelande av tillstånd, som nu är sagt, företrädes i fråga om dramatiskt verk, därtill musik hörer, tonsättaren av textens författare, varemot beträffande opera eller annat musikaliskt verk, vartill hörer text, författaren till texten företrädes av tonsättaren.

19 §.

Författaress i denna lag stadgade rätt må ej i hans eller efterlevande makes, arvinges eller testamentstagares bo tagas i mät för gäld.

Om rättens upphörande.

20 §.

Författaress rätt enligt denna lag vare gällande intill utgången av trettionde året efter det, under vilket författaren avlidit.

21 §.

Äro flera gemensamt författare till ett verk, som ej består av självständiga bidrag från de särskilda medarbetarna, gälle författarrätten intill utgången av trettionde året efter den senast avlidne författarens dödsår.

22 §.

För verk av författare utan uppgivet eller under diktat namn njutes skydd enligt denna lag intill utgången av trettionde året efter det, under vilket verket först offentliggjordes; dock att, där författaren, innan nämnda skyddstid gått till ända, giver sig till kända antingen genom att låta sitt

namn utsättas på en ny upplaga av verket eller ock genom anmälan i justitiedepartementet samt tre gånger i allmänna tidningarna införd kungörelse, han då må njuta till godo den rätt, som i 20 § sägs.

Har såsom utgivare av sådant samlingsverk, som omförmäles i 5 §, angivits offentlig undervisningsanstalt eller akademi eller ock bolag, förening eller annan samfällighet eller skall, jämlikt andra punkten i samma paragraf, dylik samfällighet betraktas såsom utgivare av samlingsverk, vare verket föremål för skydd intill utgången av trettionde året efter det, under vilket verket först utgavs.

23 §.

Utgives verk, som avses i 22 §, i flera avdelningar, vilka tillsammans bilda ett helt, skall skyddstiden räknas från det år, den sista avdelningen utgavs; dock vare, där en avdelning utgivits senare än två år efter det år, under vilket den närmast föregående utgavs, skyddstiden för den äldre av dessa avdelningar räknad från sistnämnda år.

Ansvarsbestämmelser.

24 §.

Med böter från och med fem till och med tvåtusen kronor straffes:

1) den, som i annat fall, än i 2 § *första stycket andra punkten*, 10, 11, 12 eller 14 § medgives, utan författarens eller hans rättsinnehavares tillstånd på sätt i 2 eller 3 § sägs mångfaldigar ett enligt denna lag skyddat verk, i ett eller flera exemplar, vare sig verket mångfaldigas i sin helhet eller delvis;

2) den, som till salu håller eller genom försäljning, utdelande, uthyrande eller annorledes sprider eller ock i riket till spridande inför sådant exemplar av ett enligt denna lag skyddat verk, som honom veterligen blivit i annat fall, än i 2 § *första stycket andra punkten*, 11, 12 eller 14 § medgives, utan författarens eller hans rättsinnehavares tillstånd framställt på sätt i 2 eller 3 § sägs;

3) den, som utan författarens eller hans rättsinnehavares tillstånd offentligen uppför ett enligt denna lag skyddat dramatiskt, mimiskt eller kinematografiskt verk,

eller i annat fall, än i 12 § medgives, offentligen utför skyddat musikaliskt verk,

eller offentligen föredrager skyddad skrift eller *i annat fall, än i 11 § första stycket under 1 medgives*, skyddat muntligt föredrag, innan *skriften eller föredraget* utgivits,

vare sig verket återgives i sin helhet eller delvis.

Den brottslige ersätte ock all skada.

25 §.

Har ett enligt denna lag skyddat verk blivit i annat fall, än i 2 § *första stycket andra punkten*, 10, 11, 12 eller 14 § medgives, utan författarens eller hans rättsinnehavares tillstånd mångfaldigat på sätt i 2 eller 3 § sägs, skola de därvid framställda exemplaren efter målsägandens val antingen förstöras eller ock utlämnas till målsäganden mot ersättning för värdet eller mot avdrag därför å honom tillkommande skadestånd. Vad nu är sagt äge ock tillämpning i fråga om exemplar, som blivit jämlikt 10 § framställt utan tillstånd av författaren, där det hålles till salu eller sprides eller ock nyttjas vid verkets offentliga uppförande, utförande eller föredragande.

Med formar, stenar, stereotyper, plåtar och andra dylika, uteslutande för det olovliga mångfaldigandet användbara materialier skall, om målsäganden det yrkar, så förfaras, att missbruk därmed ej må ske.

Vad ovan är stadgat gälle dock endast om sådana exemplar eller materialier, som fortfarande finnas i den brottsliges besittning eller över vilka han eljest förfogar.

26 §.

Med böter från och med fem till och med tvåhundra kronor straffes den, som i strid mot bestämmelserna i 11 § andra eller tredje stycket, 12 § andra stycket eller 16 § vid ett verks mångfaldigande eller offentliga uppförande, utförande eller föredragande förändrar verkets form. Håller någon till salu eller sprider sådant exemplar av ett verk, som han vet vara framställt i strid mot nämnda bestämmelser, böte som nu är sagt.

Den brottslige gälde tillika skadestånd; och skall i fråga om förfarande med olagliga exemplar och materialier vad i 25 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

27 §.

För underlåtenhet att fullgöra vad i 13 § eller 14 § tredje stycket är föreskrivet vare straffet böter från och med fem till och med etthundra kronor.

28 §.

Förbrytelse mot denna lag må ej åtalas av annan än målsägande.

29 §.

Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas efter allmänna strafflagen.

Om denna lags tillämplighet.

30 §.

Denna lag tillämpas på verk av svensk medborgare, så ock på verk av utländsk medborgare, vilket först utgivits här i riket.

Lagens bestämmelser kunna, under förutsättning av ömsesidighet, av Konungen förklaras delvis eller helt och hållet gälla även verk av annat lands medborgare samt verk, som först utgivits i samma land.

31 §.

Genom denna lag upphäves lagen den 10 augusti 1877 angående äganderätt till skrift.

32 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1920.

Den skall äga tillämpning jämväl med avseende på verk, som dessförinnan tillkommit, dock med nedan angivna undantag:

1) Den enligt lagen angående äganderätt till skrift författare till erkända uteslutande rätt att mångfaldiga skrift, musikaliskt verk, teckning eller avbildning skall, när författaren avlidit före den dag, då nämnda lag trädde i kraft, vara gällande intill utgången av år 1927. I fråga om verk av annan författare, vilket utgivits före den 1 januari 1920, skall den rätt, som nu sagts, gälla intill utgången av femtionde året efter det, under vilket författaren avlidit.

2) Dramatiskt eller musikaliskt-dramatiskt verk, som blivit offentligen uppfört, innan förordningen den 20 juli 1855 angående förbud mot offentligt uppförande utan ägarens tillstånd av svenskt dramatiskt

eller för skådeplatsen författat musikaliskt arbete trädde i kraft, må fortfarande av en var offentlig uppföras.

3) Författares i 3 § av denna lag stadgade rätt att mångfaldiga ävensom offentligen uppföra eller föredraga sitt verk i översättning gälle endast i fråga om sådant verk, som vid tiden för denna lags trädande i kraft är föremål för skydd i nämnda avseende.

4) Var bearbetning verkställd före denna lags trädande i kraft, må densamma mångfaldigas och spridas samt offentligen uppföras, utföras och föredragas i den mån sådant var lovligt på grund av förut gällande lag. Vad nu är sagt skall äga motsvarande tillämpning i fråga om mångfaldigande och spridande av sådan, ur flera arbeten hämtad samling, som gjorts för att tjäna till bruk vid gudstjänst eller vid den elementära undervisningen i läsning, musik eller teckning eller till historisk framställning.

5) Har ett verk före denna lags trädande i kraft på grund av förut gällande lag lovligen mångfaldigats, må redan framställda exemplar fritt spridas.

6) Formar, stenar, stereotyper, plåtar och andra dylika, uteslutande för ett visst verks mångfaldigande användbara materialier, som förfärdigats innan denna lag trätt i kraft, må, där de enligt äldre lag fått brukas därtill, fortfarande användas för sitt ändamål; och vare de medelst nämnda materialier framställda exemplarens spridande jämväl tillåtet.

7) Den, som före denna lags trädande i kraft på grund av förut gällande lag lovligen uppfört dramatiskt, musikaliskt-dramatiskt, mimiskt eller kinematografiskt verk offentligen, vare oförhindrad att fortfarande offentligen uppföra verket.

8) Var musikaliskt verk utgivet, innan denna lag trätt i kraft, må densamma fritt utföras offentligen, där utförandet sker efter exemplar, som utgivits före lagens trädande i kraft utan att vid utgivandet, genom tillkännagivande på titelbladet eller vid verkets början, gjorts förbehåll, avseende rätten att föranstalta om offentligt utförande därav.

9) Har skrift, muntligt föredrag eller musikaliskt verk före denna lags trädande i kraft överförs på mekaniskt tal- eller musikinstrument eller därtill hörande inrättning, vare sådant överförande tillåtet för en var. Exemplar av vad sålunda blivit överfört må fritt spridas; och vare verkets offentliga återgivande genom dylikt instrument för en var tillåtet.

2:o) L a g

om rätt till verk av bildande konst.

Häri genom förordnas som följer:

Om rättens föremål samt konstnärs befogenheter.

1 §.

Enligt de här nedan givna bestämmelser skyddas rätten till verk av bildande konst, såsom teckning och annan grafisk konst, målar Konst, bildhuggarkonst samt byggnadskonst; dock att alster av konsthantverk och konstindustri icke äro föremål för skydd enligt denna lag.

2 §.

Konstnär äge uteslutande rätt att efterbilda sitt konstverk, vare sig genom konstnärligt förfarande eller genom mångfaldigande medelst tryck, fotografi, avgjutning eller på annat dylikt sätt. Till efterbildande hänföres jämväl att bygga efter byggnadsverk eller efter ritning eller modell till sådant.

Såsom efterbildande anses icke, att i fri anslutning till ett konstverk framställas ett nytt, i det väsentliga självständigt sådant.

3 §.

Den, som efterbildat ett konstverk medelst annat konstnärligt förfarande än det för originalverket använda, have för sin efterbildning sådan rätt, som i 2 § är nämnd, oförkränt dock den rätt, som må tillkomma originalverkets upphovsman.

4 §.

Såsom upphovsman till ett konstverk varde, där ej annat visas, den ansedd, vilkens namn eller signatur är anbragt å verket.

I fråga om verk av konstnär utan uppgivet eller under diktat namn företrädes konstnären i sin rätts utövning av den, vilken finnes å verket nämnd såsom utgivare eller, där sådan ej angivits, såsom förläggare.

5 §.

Utan konstnärens tillstånd må en var för studieändamål eller till sitt enskilda bruk efterbilda konstverk. Vill någon låta ett konstverk till sitt enskilda bruk efterbildas genom annan, vare dock konstnärens tillstånd erforderligt, där efterbildandet skall ske genom konstnärligt förfarande.

Vad nu är sagt äge icke tillämpning i fråga om byggande efter byggnadsverk eller efter ritning eller modell till sådant.

Där konstverk, enligt vad i första stycket är medgivet, utan konstnärens tillstånd efterbildas, må ej hans namn eller signatur å efterbildningen anbringas på sätt, som kan giva anledning till förväxling.

6 §.

Tillåtet vare ock att i vetenskaplig framställning eller i skrift, som är avsedd att tjäna till bruk vid undervisning, till förklaring av texten efterbilda konstverk, som utgivits eller varit offentligen utställt.

Då konstverk sålunda efterbildas, skall konstnärens därå anbragta namn eller signatur vid efterbildningen angivas.

7 §.

Likaledes vare tillåtet att genom teckning eller annan grafisk konst, målarkonst eller fotografi efterbilda konstverk, som finnes å eller vid väg eller gata, torg eller annan allmän plats; dock må av byggnadsverk allenast det yttre efterbildas.

8 §.

Vid efterbildande av konstverk i enlighet med vad i 6 eller 7 § medges må verket icke, utan särskilt tillstånd av konstnären eller hans rättsinnehavare, förändras i vidare mån än som nödvändiggöres av det för efterbildandet använda förfarandet.

Om rättens övergång.

9 §.

Vid konstnärs död gånge hans rätt enligt denna lag över till hans dödsbodelägare.

Rätten må, med eller utan villkor eller inskränkning, överlåtas till annan.

10 §.

Övergår konstverk i annans ägo, vare konstnärens rätt enligt denna lag ej innefattad i överlåtelsen.

Dock skall, där konstverk av konstnären eller hans rättsinnehavare överlåtits till staten eller menighet, överlåtelsen anses innefatta jämväl rätt att genom fotografi efterbilda verket, oförkränkt den rätt, som i enahanda avseende tillkommer överlåtaren.

Är porträttbild utförd efter beställning, må den ej av konstnären eller hans rättsinnehavare efterbildas utan tillstånd av beställaren eller, efter dennes död, av hans efterlevande make och arvingar.

Har annat blivit uttryckligen avtalat än nu för varje fall är sagt, vare det gällande.

11 §.

Har konstnär i denna lag omförmälda rätt med avseende på ett konstverk till någon överlåtits, må denne icke, utan särskilt tillstånd av konstnären eller hans rättsinnehavare, *vid efterbildande förändra verket* i vidare mån än som nödvändig göres av det för efterbildandet använda förfarandet.

12 §.

Konstnär i denna lag stadgade rätt må ej i hans eller efterlevande makes, arvinges eller testamentstagares bo tagas i mät för gäld.

Om rättens upphörande.

13 §.

Konstnär rätt enligt denna lag vare gällande intill utgången av trettionde året efter det, under vilket han avlidit.

14 §.

För verk av konstnär utan uppgivet eller under diktat namn njutes skydd enligt denna lag intill utgången av trettionde året efter det, under vilket verket först offentliggjordes.

Ansvarsbestämmelser.

15 §.

Med böter från och med fem till och med tvåtusen kronor straffes:

1) den, som i annat fall, än i 5, 6 eller 7 § medgives, utan konstnärens eller hans rättsinnehavares tillstånd efterbildar ett enligt denna lag skyddat konstverk, i ett eller flera exemplar, vare sig verket efterbildas i sin helhet eller delvis;

2) den, som till salu håller eller genom försäljning, utdelande, uthyrande eller annorledes sprider eller offentligen utställer eller ock i riket till spridande eller offentligt utställande inför sådan efterbildning av ett enligt denna lag skyddat konstverk, som honom veterligen blivit i annat fall, än i 6 eller 7 § medgives, utan konstnärens eller hans rättsinnehavares tillstånd utförd.

Den brottslige ersätte ock all skada.

16 §.

Har ett enligt denna lag skyddat konstverk blivit i annat fall, än i 5, 6 eller 7 § medgives, utan konstnärens eller hans rättsinnehavares tillstånd efterbildat, skola de därvid utförda efterbildningarna efter målsägandens val antingen förstöras eller ock utlämnas till målsäganden mot ersättning för värdet eller mot avdrag därför å honom tillkommande skadestånd. Vad nu är sagt äge ock tillämpning i fråga om efterbildning, som blivit jämlikt 5 § utförd utan konstnärens tillstånd, där den hålles till salu eller sprides eller offentligen utställas.

Med formar, stenar, plåtar och andra dylika, uteslutande för det olovliga efterbildandet användbara materialier skall, om målsäganden det yrkar, så förfaras, att missbruk därmed ej må ske.

Vad nu är stadgat gälle dock endast om sådana efterbildningar eller materialier, som fortfarande finnas i den brottsliges besittning eller över vilka han eljest förfogar.

Bestämmelserna här ovan i denna paragraf äro icke tillämpliga, då efterbildningen är ett byggnadsverk.

17 §.

Med böter från och med fem till och med tvåhundra kronor straffes den, som *vid efterbildande av ett konstverk förfar i strid mot bestämmelserna i 8 eller 11 §*. Håller någon till salu eller sprider eller offentligen

utställer efterbildning, som han vet vara utförd i strid mot nämnda bestämmelser, böte som nu är sagt.

Den brottslige gälde tillika skadestånd; och skall i fråga om förfarande med olagliga efterbildningar och materialier vad i 16 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

18 §.

Till böter från och med fem till och med femhundra kronor dömes den, som i strid mot stadgandet i 10 § tredje stycket efterbildar en enligt denna lag skyddad porträttbild, så ock den, som till salu håller eller sprider eller offentligen utställer sådan efterbildning av en skyddad porträttbild, som han vet vara utförd i strid mot nämnda stadgande; och skall i fråga om förfarande med olagliga efterbildningar och materialier vad i 16 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

19 §.

Anbringar någon, emot föreskriften i 5 § tredje stycket, konstnärs namn eller signatur å efterbildning av konstverk, straffes med böter från och med fem till och med femhundra kronor.

20 §.

För underlåtenhet att fullgöra vad i 6 § andra stycket är föreskrivet vare straffet böter från och med fem till och med etthundra kronor.

21 §.

Förbrytelse mot denna lag må ej åtalas av annan än målsägande.

22 §.

Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas efter allmänna strafflagen.

Om denna lags tillämplighet.**23 §.**

Denna lag tillämpas på konstverk av svensk medborgare, så ock på konstverk av utländsk medborgare, vilket först utgivits här i riket.

Lagens bestämmelser kunna, under förutsättning av ömsesidighet, av Konungen förklaras delvis eller helt och hållet gälla även konstverk av annat lands medborgare samt konstverk, som först utgivits i samma land.

24 §.

Genom denna lag upphäves lagen den 28 maj 1897 angående rätt att efterbilda konstverk.

25 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1920.

Den skall äga tillämpning jämväl med avseende på konstverk, som dessförinnan utförts, dock med nedan angivna undantag:

1) Har konstverk före denna lags trädande i kraft på grund av förut gällande lag lovligen efterbildats, må redan utförda efterbildningar fritt spridas och offentligen utställas.

2) Formar, stenar, plåtar och andra dylika, uteslutande för efterbildande av visst konstverk användbara materialier, som förfärdigats innan denna lag trätt i kraft, må, där de enligt äldre lag fått därtill brukas, fortfarande användas för sitt ändamål; och må de medelst nämnda materialier utförda efterbildningarna fritt spridas och offentligen utställas.

3:o) L a g**om rätt till fotografiska bilder.**

Härigenom förordnas som följer:

Om rättens föremål samt fotografs befogenheter.**1 §.**

Enligt de i denna lag givna bestämmelser skyddas rätten till bild, som framställts genom fotografi. Till fotografi hänföres jämväl annat, fotografi liknande förfarande.

2 §.

Den, som framställt en fotografisk bild, äge uteslutande rätt att genom fotografi mångfaldiga densamma.

Fotograf have ock uteslutande rätt att genom kinematografi offentligen förevisa av honom framställda fotografiska bilder. Såsom kinematografi anses jämväl annat, kinematografi liknande förfarande.

3 §.

Utan fotografens tillstånd må en var till sitt enskilda bruk mångfaldiga fotografisk bild.

4 §.

Vad i 2 § är stadgat utgöre ej hinder för att i vetenskaplig framställning eller i skrift, som är avsedd att tjäna till bruk vid undervisning, till förklaring av texten mångfaldiga fotografisk bild, som utgivits eller varit offentligen utställd.

Då fotografisk bild sålunda användes, varde fotografens namn och hemvist vid avbildningen angivna, därest uppgift därom finnes å bilden.

Om rättens övergång.

5 §.

Vid fotografs död gånge hans rätt enligt denna lag över till hans dödsbodelägare.

Rätten må, med eller utan villkor eller inskränkning, överlätas till annan.

6 §.

Övergår fotografisk bild i annans ägo, vare fotografens rätt enligt denna lag ej innefattad i överlåtelsen, med mindre särskilt avtal därom skett.

Är fotografisk bild framställd efter beställning, gånge dock, där ej annat uttryckligen avtalats, fotografens omförmälda rätt över till beställaren.

Om rättens upphörande.**7 §.**

Fotografs i denna lag stadgade rätt med avseende på fotografisk bild vare gällande intill utgången av femtonde året efter det, under vilket bilden först utgavs.

För bild, som vid fotografens död icke var utgiven, njutes skydd enligt denna lag intill utgången av femtonde året efter det, under vilket han avlidit.

Ansvarsbestämmelser.**8 §.**

Med böter från och med fem till och med femhundra kronostraffes:

1) den, som i annat fall, än i 3 eller 4 § medgives, utan fotografens eller hans rättsinnehavares tillstånd genom fotografi mångfaldigar en enligt denna lag skyddad fotografisk bild, i ett eller flera exemplar, vare sig bilden mångfaldigas i sin helhet eller delvis;

2) den, som till salu håller eller genom försäljning, utdelande, uthyrande eller annorledes sprider eller offentligen utställer eller ock i riket till spridande eller offentligt utställande inför sådan fotografisk avbildning av en enligt denna lag skyddad fotografisk bild, som honom veterligen blivit i annat fall, än i 4 § medgives, utan fotografens eller hans rättsinnehavares tillstånd utförd;

3) den, som utan fotografens eller hans rättsinnehavares tillstånd genom kinematografi offentligen förevisar enligt denna lag skyddade fotografiska bilder.

Den brottslige ersätte ock all skada.

9 §.

Har en enligt denna lag skyddad fotografisk bild blivit i annat fall, än i 3 eller 4 § medgives, utan fotografens eller hans rättsinnehavares tillstånd mångfaldigad genom fotografi, skola de därvid utförda avbildningarna efter målsägandens val antingen förstöras eller ock utlämnas till målsäganden mot ersättning för värdet eller mot avdrag därför å honom tillkommande skadestånd. Vad nu är sagt äge ock tillämpning i fråga om av-

bildning, som blivit jämlikt 3 § utförd utan fotografens tillstånd, där den hålles till salu eller sprides eller offentligen utställas eller offentligen förevisas genom kinematografi.

Med plåtar och andra dylika, uteslutande för det olovliga mångfaldigandet användbara materialier skall, om målsäganden det yrkar, så förfaras, att missbruk därmed ej må ske.

Vad ovan är stadgat gälle dock endast om sådana avbildningar eller materialier, som fortfarande finnas i den brottsliges besittning eller över vilka han eljest förfogar.

10 §.

För underlåtenhet att fullgöra vad i 4 § andra stycket är föreskrivet vare straffet böter från och med fem till och med etthundra kronor.

11 §.

Förbrytelse mot denna lag må ej åtalas av annan än målsägande.

12 §.

Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas efter allmänna strafflagen.

Om denna lags tillämplighet.

13 §.

Denna lag tillämpas på fotografisk bild, som framställts av svensk medborgare, så ock på fotografisk bild, som framställts av utländsk medborgare, men först utgivits här i riket.

Lagens bestämmelser kunna, under förutsättning av ömsesidighet, av Konungen förklaras delvis eller helt och hållet gälla även fotografisk bild, som framställts av annat lands medborgare, samt fotografisk bild, som först utgivits i samma land.

14 §.

Genom denna lag upphäves lagen den 28 maj 1897 angående rätt att återgiva fotografisk bild.

15 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1920.

Den skall äga tillämpning jämväl med avseende på fotografisk bild, som dessförinnan framställts, dock med nedan angivna undantag:

1) Har fotografisk bild före denna lags trädande i kraft på grund av förut gällande lag lovligen mångfaldigats, må redan utförda avbildningar fritt spridas och offentligen utställas ävensom offentligen förevisas genom kinematografi.

2) Plåtar och andra dylika, uteslutande för mångfaldigande av viss fotografisk bild användbara materialier, som förfärdigats innan denna lag trätt i kraft, må, där de enligt äldre lag fått därtill brukas, fortfarande användas för sitt ändamål; och må de medelst nämnda materialier utförda avbildningarna fritt spridas och offentligen utställas ävensom offentligen förevisas genom kinematografi.

3) Den, som före denna lags trädande i kraft på grund av förut gällande lag lovligen genom kinematografi offentligen förevisat fotografiska bilder, vare oförhindrad att fortfarande på sätt nu nämnts offentligen förevisa bilderna.

Därjämte får riksdagen anhålla,

A) att Eders Kungl. Maj:t måtte taga under överbäggande, i vad mån en särskild lagstiftning om förlagsrätt är av behovet påkallad såsom komplement till lagstiftningen om litterär äganderätt; samt

B) att Eders Kungl. Maj:t ville efter verkställd utredning taga i förnyat överbäggande, i vad mån och under vilka villkor alster av konsthantverk och konstindustri må kunna beredas skydd enligt lagen om rätt till verk av bildande konst ävensom för riksdagen framlägga det förslag, vartill överbäggandet givit anledning.

Stockholm den 1 april 1919.

Med undersätlig vörndnad.
